

ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF ADMINISTRATOR AFFECTING ACADEMIC
ADMINISTRATIVE EFFICIENCY OF SCHOOL UNDER CHONBURI PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

อรอัยริน เลิศจิรัชยวงศา* ลินดา นาคโปย* กัญญกร เอี่ยมพญา*

Onaiyarin Lerdjirachiwongsar* Linda Narkpoy* Kanporn Aiempaya*

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์*

Master of Education (Educational Administration) Rajabhat Rajianaganbdra University*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 4) ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 4) ทักษะการบริหารของผู้บริหารด้านเทคนิค ด้านมโนภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ทักษะการบริหารของผู้บริหาร, ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ.

Abstract

The purposes of this research were to study: 1) the level of the administrative skills of the school administrator; 2) the efficiency of academic administration in school; 3) the relationship between the administrative skills efficiency of academic administration in school; 4) the administrative skills affecting efficiency of academic administration in school. The samples were comprised of 234 school administrator, deputy School administrator and teachers, academic year 2019 under Chonburi Provincial Administrative Organization. The tool used for data collection was a five rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation, and multiple regression analysis.

The research results were as follows: 1) the administrative skills according to the opinions of school administrator, deputy school administrator and teachers, overall and each aspect very level. 2) the efficiency of academic administration in school according to the opinions of school administrator, deputy school administrator and teachers, overall and each aspect very level. 3) the relationship between the administrative skills efficiency of academic administration in school had the high positive relationship with the statistical significance of 0.1 4) the administrative skills: technical skills, conceptual skills, and human skills, affecting efficiency of academic administration in school, with the statistical significance of 0.1

Keywords : Administrative skills of the administrator, efficiency of academic administration.

บทนำ

โลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง เป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ และมีความเจริญก้าวหน้าทางข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ได้พัฒนาก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งมีผลกระทบมาสู่สังคมไทยเป็นอย่างมาก จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาคนในประเทศให้มีศักยภาพเพียงพอแก่การดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม “คน” จึงมีความสำคัญต่อความเจริญหรือความเสื่อมขององค์กร ดังนั้น การบริหารจัดการ “คน” ถือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อองค์กรทุกองค์การอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การจะได้คนดี มีคุณภาพเข้าทำงานย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารงานบุคคลที่ดีและการศึกษาที่ดี (สุนันทา เลาहनันท์, 2556, หน้า 88-89) จึงมีการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย โดยจะมุ่งเน้นในเรื่องการปฏิรูปโครงสร้างทางการบริหารจัดการ การปฏิรูปหลักสูตร การปฏิรูปการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ของนักเรียน เพื่อไปสู่เป้าหมาย หรือประสิทธิผลทางการศึกษา รวมทั้งยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมกับสากล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39

งานด้านวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการบริหารการศึกษาที่เพื่อตอบสนอง ความสำเร็จของผลงานทางวิชาการหรือการเรียน การสอน โดยจุดมุ่งหมายของการบริหาร งานวิชาการอยู่ที่ การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้มีจริยธรรม และคุณสมบัตินี้ที่ต้องการ ดังนั้น การบริหารงานด้าน วิชาการ จึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมี ประสิทธิภาพและวิธีการจัดการ หรือบริหารงานวิชาการมักนิยมกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบให้แก่ ผู้ทำหน้าที่ทางงาน วิชาการอย่างเต็มที่เพื่อให้มีเสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) อันเป็นผลให้ เกิดความรู้และวิธีการ ใหม่ ๆ ทำให้โรงเรียนก้าวหน้าต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2550, หน้า 1) ซึ่งสอดคล้องกับปรีชา พร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 33) ที่กล่าวว่า งานวิชาการมีความสำคัญเพราะงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญ หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานที่มาสสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ดังนั้น งานวิชาการจึงมีใช้เพียงแต่ให้นักเรียน อ่านออก เขียนได้และคิดเลขเก่งเท่านั้น แต่หมายถึงการดำรงชีวิต ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อีกทั้งยังมุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม เจตคติและค่านิยมให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขในการดำรงชีวิตตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่า ในสังคม (สันติ บุญภิรมย์, 2552, หน้า 22) อีกทั้งยังสอดคล้องกับคัมภีร์ สุตแท้ (2553, หน้า 23) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียนส่วนงานอื่นทุกอย่างมุ่งส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนให้มี

ความสมบูรณ์ บรรลุวัตถุประสงค์ ที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพของนักเรียนให้เป็นคนดีคนเก่ง และมีความสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสมบูรณ์สถานศึกษาเป็นองค์กรหลักมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ความสำเร็จของผู้บริหารสามารถวัดได้จากประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ดังนั้นองค์ประกอบของความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารที่ขาดไม่ได้ คือ ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ซึ่งเกิดจากการนำความรู้ ประสบการณ์ที่สะสมมาผสมผสานกับความชำนาญมาดำเนินการจนทำให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งแคทซ์ (Katz, R.L., 2007, pp.33 - 42) ได้ศึกษา พบว่า นักบริหารที่ประสบความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะพื้นฐาน 3 ทักษะ ซึ่งเกิดจากการฝึกฝน มิใช่บุคลิกภาพเฉพาะตนหรือโดยชาติกำเนิด ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิค ส่วน เดรคและโรว์ (Drake, L.T. & Roe, W.H., 2006, p.30) แสดงทัศนคติเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารว่า ทักษะที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษาควรมี 5 ด้าน คือ ทักษะด้านความรู้ ความคิด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิค และ ล็อคและคิม (Locke, E.A. & other, 2008, p.53) พบว่า ความรู้และทักษะการบริหารของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารงาน อาจกล่าวได้ว่า ทักษะนี้เป็นสิ่งที่มีในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ด้วยการขวนขวายหาความรู้ และมีความสนใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งแปลกใหม่ โดยผ่านกระบวนการต่างๆ พร้อมทั้งนำมาศึกษาและประยุกต์ใช้ให้เกิดผลแก่โรงเรียน (สุรางค์รัตน์ วศินารมณ, 2552, หน้า 4) จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารต้องได้รับการพัฒนาทักษะการบริหารเพื่อให้สามารถมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาหน่วยงานหรือสถานศึกษาของตนเองได้อย่างถูกต้องและถูกทิศทางการมากขึ้น มีบทบาทเป็นผู้พัฒนานโยบายมากกว่าเป็นผู้ดำเนินนโยบายไปปฏิบัติมากขึ้น และแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็วจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีทักษะในลักษณะดังกล่าวสูงกว่าที่เคยเป็นมา เพราะการบริหารยุคที่จะมีการกระจายอำนาจ บุคลากรในองค์กรจะเป็นผู้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น จะทำให้ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการเจรจาต่อรองกับกลุ่มผลประโยชน์ทางการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียน ในสังคมชุมชนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องอาศัย ภาวะผู้นำ (leadership) สูงขึ้นมากกว่าที่อาศัยการสั่งการหรือใช้อำนาจบังคับดังที่ผ่านมา เพราะสิ่งเหล่านั้นจะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นวิชาชีพทางการบริหารได้ในระดับหนึ่ง และเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสภาพความเป็นจริงของหน่วยงานหรือท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556, หน้า 334)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีภารกิจหลักด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี 11 โรงเรียน มีวิสัยทัศน์ ในการพัฒนาการศึกษา มีพันธกิจ ข้อ 5 ที่จะส่งเสริมการจัดการศึกษาการให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีการกำหนดการศึกษาในยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาคุณภาพชีวิต และนโยบายที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการขยายโอกาสและวางรากฐานการศึกษาให้มีคุณภาพสู่สากล(องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี, 2562, ออนไลน์) จะเห็นได้ว่า นอกจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีจะดูแลด้านการศึกษาแล้วต้องมีภารกิจดูแลชุมชนทุกอำเภอทั้ง 11 อำเภอ จึงทำให้การจัดการศึกษาประสบปัญหาที่ต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น เช่น บังอร ศรีตะพัลโล (2556, หน้า 18) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า จากการบริหารจัดการ ทำให้ขาดอัตรากำลังครูในสถานศึกษา และครูสอนไม่ตรงตามวิชาที่จบการศึกษา มีภารกิจงานนอกเหนือจากการสอนหลายอย่าง และขาดประสบการณ์ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นเหตุให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ และอรพรรณ คำมา (2559, หน้า 120) ได้ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้ให้ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ว่า เมื่อครูไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ผู้บริหารควรใช้พลังอำนาจในการดำเนิน

ครู โดยเทคนิคในการว่ากล่าวตักเตือนเป็นการส่วนตัว หากยังไม่ได้ผลจึงว่ากล่าว ในที่ประชุมหรือส่วนร่วม และหากยังไม่ได้ผลอีก จึงใช้การลงโทษตามระเบียบต่อไป และควรออกกระเปียบปฏิบัติต่าง ๆ อย่างชัดเจนและชี้แจง เพื่อให้ครูทราบและปฏิบัติตาม และควรสั่งการหรือมอบหมายงานให้ครูปฏิบัติตามสายการบังคับบัญชา และเป็นไปตามลำดับตามขั้นตอน รวมถึงการติดตาม การปฏิบัติงานควรให้มีการรายงานเป็นลำดับขั้นจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับบน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและสนใจศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะสามารถนำมาเป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปศึกษาและใช้ในการพัฒนาการศึกษาและยกระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งกำหนดแนวทางในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหาร กับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
4. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กันทางบวก
2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 11 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 26 คน ครูผู้สอน จำนวน 564 คน รวมเป็นประชากรทั้งสิ้นจำนวน 590 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2562 ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และ

มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 234 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 จำแนกประชากรตามโรงเรียน 11 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

ขั้นที่ 3 เทียบบัญชีรายชื่อตามสัดส่วนประชากรในแต่ละโรงเรียน 11 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ทั้งหมด 234 คน

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สร้างขึ้นและพัฒนาจากการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารและ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหาร เป็นคำถามแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้ 1) วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ และวุฒิการศึกษา โดยหาความถี่และร้อยละ 2) วิเคราะห์ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เป็นรายด้าน รายข้อ และภาพรวม โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยใช้ การหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) 4) วิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) แบบ Stepwise

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 234 ฉบับ พร้อมหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ เก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำส่งและรับคืนจากสถานศึกษาแต่ละแห่ง ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา 234ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทาง สถิติ ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ 2) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามแนวคิด

ของเบส และคาน (Best & Kahn, 1993, p. 246) 3) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินของเบส และคาน (Best & Kahn, 1993, p. 246) 4) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยภาพรวมและรายด้าน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของชูศรี วงศ์รัตน์ (2550, หน้า 35)

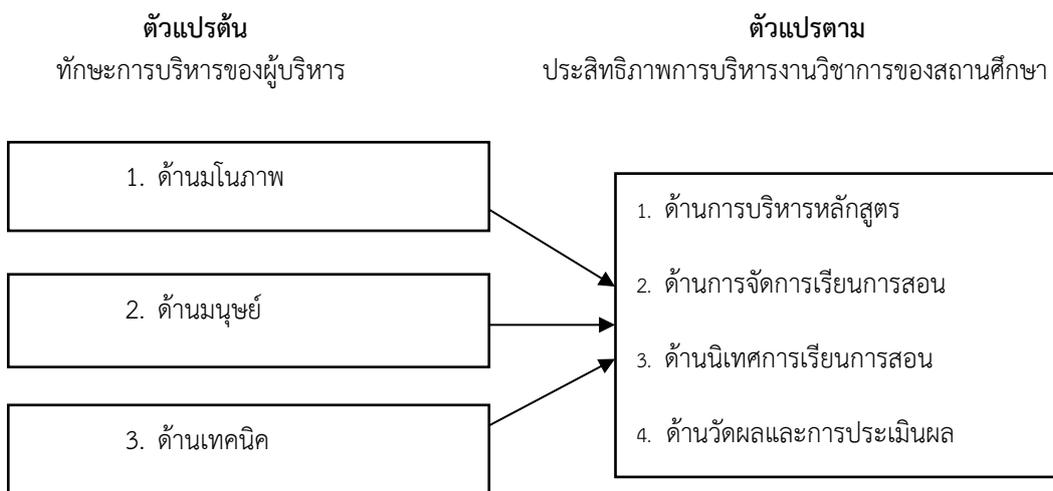
ตัวแปรการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านมโนภาพ 2) ทักษะด้านมนุษย 3) ทักษะด้านเทคนิค

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านนิเทศการเรียนการสอน 4) ด้านวัดผลและการประเมินผล 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา

กรอบแนวคิด

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษา ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ตัวแปรต้น ได้แก่ ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านมโนภาพ 2) ทักษะด้านมนุษย 3) ทักษะด้านเทคนิค ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านนิเทศการเรียนการสอน 4) ด้านวัดผลและการประเมินผล 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ซึ่งส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 64.53 และเพศชาย 83 คน คิดเป็นร้อยละ 35.47 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 30 – 40 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 34.19 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 31.20 ช่วงอายุ มากกว่า 50 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 และช่วงอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 วุฒิการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามจบระดับปริญญาตรี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ปริญญาโท จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 32.91 และปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.43

ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ทักษะด้านเทคนิค รองลงมา คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านมโนภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ทักษะด้านมโนภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารบริหารงานโรงเรียนเป็นไปตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีการวางแผนการปฏิบัติงานในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ 2) ผลการวิเคราะห์ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อประกอบการตัดสินใจ รองลงมา คือ ผู้บริหารปรับตนเองให้เข้ากับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากรทำงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบด้วยความเต็มใจ 3) ผลการวิเคราะห์ทักษะด้านเทคนิค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารใช้เทคนิค วิธีการต่างๆ ในการพัฒนางานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหารนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารงานของโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศให้เกิด ประโยชน์ต่อการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง

ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านนิเทศการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ด้านวัดผลและการประเมินผล 1) ด้านการบริหารหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำวิชาการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารนิเทศติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ หลักสูตรสถานศึกษามีการเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการวางแผนให้ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ประกอบการสอน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการวางแผนให้จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระวิชา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีความชำนาญและเชี่ยวชาญในด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านนิเทศการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และให้ข้อเสนอแนะในการนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดให้มีระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้

เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมการนิเทศการเรียนการสอนหลายรูปแบบที่เหมาะสม 4) ด้านวัดผลและการประเมินผล โดยรวม อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดให้มีระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำในเรื่องการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกำหนดให้มีการประเมินการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้นำ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงานการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนา และแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ระดับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .739$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี รายงานพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้าน ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ ทักษะด้านเทคนิค ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง คือ ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านมโนภาพตามลำดับ

ผลการศึกษาสมการถดถอยพหุคูณ เพื่อหาตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ทักษะการบริหารของผู้บริหาร พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ทั้ง 3 ทักษะ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี คือ ทักษะด้านเทคนิค (X_3) ทักษะด้านมโนภาพ (X_1) และทักษะด้านมนุษย (X_2) มีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R^2) ภาพรวมเท่ากับ .574 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร 3 ทักษะ สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 57.40 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอุษา แซ่เตียว (2559, หน้า 122-123) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรา อุดมผล (2550, หน้า 170-173) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561,

หน้า 86) ที่ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้เล็งเห็นและตระหนักถึงความสำคัญของทักษะในการบริหารงานที่ทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา หรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถความเข้าใจในหลักการ บริหารหรือการจัดการ มีภาวะผู้นำตลอดจนมีทักษะในการบริหารหรือการจัดการวางแผนงานการพัฒนา สถานศึกษาโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย โครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนเป็นระบบ รับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อประกอบการตัดสินใจ มีการจัดการองค์กร การควบคุมและติดตามงาน เพื่อให้การบริหารงานได้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ ในการพัฒนางาน วิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารงานของโรงเรียน ใช้ข้อมูลสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสมคิด บางโม (2550, หน้า 76) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์ผลักดันให้กิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรดำเนินไปสู่เป้าหมาย และส่งผลให้งานประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับทองทิพา วิริยะพันธุ์ (2551, หน้า 53) กล่าวว่า การบริหารจัดการยุคใหม่ผู้บริหารมีอาชีพต้องศึกษาทฤษฎีการบริหารจัดการต่าง ๆ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารมีอาชีพสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดต่าง ๆ มาใช้ประกอบในการบริหาร แนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้ ประกอบด้วย การมีความรู้ การมีคุณธรรม จริยธรรม การมีความรับผิดชอบต่อสังคม การสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร การวิจัยและการพัฒนา การจัดทำแผนโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีพันธมิตร การคิดเป็นระบบ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมีทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การมีหัวใจ บริการ การมีจิตวิญญาณและนักการตลาด การมีมนุษยสัมพันธ์ การมีระบบสื่อสารที่ดี

2. ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ด้านมโนภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของสายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง (2550, หน้า 126) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มกรุงธนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ด้านทักษะด้านมโนภาพ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับเสาวภา พรเสนาะ (2556, หน้า 68) ที่ศึกษา พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความคิดรวบยอด อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีความรู้ในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ภาระงานยุทธศาสตร์ ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้ มีความรู้ในด้านการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และมีการทำนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ มาปรับให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารบริหารงานโรงเรียนศึกษาข้อมูลรอบด้าน วิเคราะห์ ประมวลผลและนำไปกำหนดนโยบายกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และบริหารเป็นไปตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน และมีการวางแผนการปฏิบัติงานในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับเซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 2009, p.72) กล่าวว่า ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการมองเห็นภาพรวมของโรงเรียนอย่างครบถ้วน ทั้งด้านโครงสร้าง เข้าใจในความซับซ้อนภายในองค์กร สามารถที่จะผสมผสานระบบงานในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ เซอร์จิโอวานนียังกล่าวอีกว่า การพัฒนาด้านการคิดรวบยอดมีความสำคัญเท่า ๆ กับการมีความรู้และการใช้ทฤษฎีการบริหาร การรู้พฤติกรรมมนุษย์ ปรัชญา

การศึกษา และยังสอดคล้องกับอนิวัช แก้วจำนง (2552, หน้า 42) กล่าวว่า เป็นความสามารถของผู้บริหารในการคิดวิเคราะห์ พยากรณ์และตัดสินใจด้วยความเฉลียวฉลาด มีสติปัญญาและวิจารณญาณ รวมถึงการเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและสามารถกำหนดทิศทางการดำเนินงานองค์กรได้ และดังที่ แคทซ์ (Katz, 2007, pp. 37-38) กล่าวถึงทักษะด้านมโนภาพ (Conceptual Skill) ว่าเป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าใจหน่วยงานที่สังกัดในทุกลักษณะ และทุกชั้นตอนอย่างละเอียด สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กร หรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน รวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่ตนสังกัดกับหน่วยงานอื่น ๆ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ และนโยบายของสถานศึกษา สามารถนำนโยบายของชาติไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความรู้ในเรื่องวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักสูตรสถานศึกษา ต้องศึกษาความต้องการของชุมชน และนำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รู้จักวางแผน การใช้จ่ายเงินงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี รู้จักวางแผนการใช้อาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รู้จักจัดลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ตลอดจนต้องรู้จักใช้เกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน

3. ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ด้านเทคนิค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่อันดับสุดท้าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐราณี ทรวอดทรง (2557, หน้า 170) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ทักษะด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือทักษะด้านเทคนิค อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารศึกษาหาความรู้ เรียนรู้เทคนิควิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ น้อยไป ทำให้สามารถใช้เทคนิค วิธีการต่าง ๆ ในการพัฒนางานวิชาการจึงไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ ทั้งการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารงานของโรงเรียน หรือการใช้ข้อมูลสารสนเทศให้เกิด ประโยชน์ต่อการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เดรก และโรว์ (Drake and Roe, 2006, p.30) ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับทักษะในการบริหารสถานศึกษา ด้านทักษะทางเทคนิค เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการมีความรู้ที่เชี่ยวชาญและความชำนาญในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งพร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการในการทำกิจกรรม ทักษะทางการศึกษาและการสอน เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางการศึกษา ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในด้านการเรียนการสอนต้องเป็นผู้มีภูมิรู้ และเป็นนักวิชาการที่ดี และสอดคล้องกับเซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 2009, p.72) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิควิธี เป็นทักษะที่ผู้บริหารมีความเข้าใจ มีความรู้ความชำนาญในกระบวนการ วิธีดำเนินการ ตลอดจนขั้นตอน แนวทางและเทคนิคด้านการศึกษา ทักษะด้านเทคนิคไม่ใช่ทักษะด้านการสอน แต่เป็นเทคนิคที่ครอบคลุมถึงความรู้เฉพาะด้าน ประกอบด้วยความรู้ด้านการเงินการบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การวางแผน การกำหนดตาราง การก่อสร้างและการบำรุงรักษา เป็นต้น ทักษะด้านเทคนิควิธีมีความสำคัญกับผู้บริหารมาก และมีบทบาทในผู้บริหารระดับหัวหน้าแผนกหรือระดับผู้ควบคุมดูแลทักษะด้านเทคนิคที่ดีต้องมีความสัมพันธ์กับการชี้และชี้แนะ

4. ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดคือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านนิเทศการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านวัดผลและการประเมินผลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรลดา เจริญสุข (2556, หน้า 62-64) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วันเพ็ญ

มีชัย (2554, หน้า 83 - 84) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร สุวรรณศรี (2552, หน้า 81) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ ปริदानันท์ (2553, หน้า 96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการใช้หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระวิชาใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ประกอบการสอน มีการประเมินการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนของครู และนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และให้ข้อเสนอแนะในการนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น มีการจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล กำหนดให้มีระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้องกับสมาน อัครภูมิ (2551, หน้า 271) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีการวางแผนด้านวิชาการ โดยเฉพาะการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร แผนปฏิบัติการ โครงการสอน บันทึกการสอน การกำหนดเนื้อหาที่จะสอนโดยการวางแผนไว้ล่วงหน้า รวมไปถึงการนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการในการใช้หลักสูตรทั้งหมด เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นอย่างดีจึงจะสามารถบริหารหลักสูตรได้มีประสิทธิภาพ

5. ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 1 ที่สอดคล้องกับวันเผด็จ มีชัย (2554, หน้า 83) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากและเป็นอันดับที่ 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของราตรี สอนดี (2559, หน้า 136) ที่ศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษามีการเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก ซึ่งสอดคล้องกับภารดี อนันต์นาวี (2551, หน้า 280) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ต้องวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สาระแกนกลาง หลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดการนิเทศการนำหลักสูตร ไปใช้ มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม ทันสมัยและมีมาตรฐาน และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 9-10) ได้

กล่าวถึงภารกิจของสถานศึกษาที่สำคัญ คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยการศึกษาวិเคราะห์เอกสาร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 และกรอบสาระการเรียนรู้ ที่พัฒนา อีกทั้งศึกษาศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและภูมิภาคตลอดจนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น รวมไปถึงวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพ สถานศึกษา เพื่อร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกน กลางของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติงาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จาก สาเหตุดังกล่าว จึงส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตร สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

6. ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ด้านวัดผลและการประเมินผล โดยรวม อยู่ในระดับมาก และอยู่อันดับสุดท้าย สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตติยา ทองสินธุ์ (2558, หน้า 95) ที่ศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวัดผลและการประเมินผล โดยรวม อยู่ในระดับมาก ราตรี สอนดี (2559, หน้า 137) ที่ศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ด้านการวัดผล ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือ วัดผลและประเมินผล กำหนดให้มีระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน มีการกำหนดระเบียบเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน และสามารถ ให้คำแนะนำในเรื่องการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ภารดี อนันต์นารี (2551, หน้า 280-286) กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ต้อง กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการ จัดการเรียนรู้ ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการสอน โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการ การปฏิบัติและผลงาน โดยให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พร้อมพัฒนาเครื่องมือวัดและ ประเมินผลให้ได้มาตรฐานทันสมัยตลอดเวลา ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 18 - 21) ได้กำหนด แนวทางปฏิบัติการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดย การกำหนดระเบียบวัดและ ประเมินผล ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำระเบียบวัดและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ภารกิจ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ การประเมิน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน การ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล และการเทียบโอนผลการ เรียน ประสานการจัดการวัดผลประเมินผลระดับสถานศึกษา เทียบโอนผลการเรียนจากการย้ายที่เรียนจาก สถานประกอบการ จากพื้นฐาน การประกอบอาชีพ การตัดสินและอนุมัติผลการเรียนผ่านช่วงชั้น โดยนาย

ทะเบียนของสถานศึกษาตรวจสอบข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนที่มี และการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษา

7. ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = .739$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องผลการวิจัยของ สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง (2550, หน้า 126) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับพัชรา อุดมผล (2550, หน้า 170-173) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันมีนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปี พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งต้องมีการปรับปรุง พัฒนาตัวเอง ในด้านทักษะการบริหารด้านมโนภาพ ด้านมนุษย์ และด้านเทคนิค ทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะงานด้านวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 33) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจ หลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้การกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ตลอดจน การวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ และจันทรานี สงวนนาม (2553, หน้า 48) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร จะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร และอร่าม วัฒนะ (2561, หน้า 37) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชนที่ทำให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จากทักษะการบริหารของผู้บริหาร 3 ทักษะ ด้านมโนภาพ ด้านมนุษย์ และด้านเทคนิค ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .574 โดยรวมได้ ร้อยละ 57.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านมโนภาพ ควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ มีเทคนิค วิธีการ กระบวนการคิดตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างรอบคอบทันต่อเหตุการณ์

1.2 จากการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับสุดท้าย คือ ด้านวัดผลและการประเมินผล ดังนั้นควรมีการกำหนดแนวทาง วิธีการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนอย่างเป็นระบบ และควรพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ

1.3 จากการศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารทั้ง 3 ทักษะส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมโนภาพ และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ดังนั้น ผู้บริหารควรใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆในการพัฒนางานวิชาการ ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อประกอบการตัดสินใจ และผู้บริหารต้องมีการวางแผนการปฏิบัติงานโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

2.3 ควรศึกษาแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : บุ๊คพอยท์.
- จิตรลดา เจริญสุข. (2556). **ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). **สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองทิพา วิริยะพันธุ์. (2551). **การบริหารทีมงานและการแก้ปัญหา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหธรรมิก.
- บังอร ศรีตะพัสโส. (2556). **ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดชลบุรี**. งานนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พัชรา อุดมผล. (2550). **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2551). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี : มนตรี มิเกล กาโร ชาบาล.
- ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ. (2550). **การจัดและการบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รัตยา ทองสินธุ์. (2558). **ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช**. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 8(2), 91 – 100(กรกฎาคม-ธันวาคม 2558).
- ราตรี สอนดี. (2559). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วสันต์ ปรีดานันท์. (2553). **การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันเผด็จ มีชัย. (2554). **ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิเชียร สุวรรณศรี. (2552). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2**.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). **การวิจัยทางการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : อักษรพัฒนา.

- เศรษฐราณี ทรวอดทรง. (2557). **ทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา**. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 5(1), 170.
- สมคิด บางโม. (2550). **องค์กรและการจัดการ**. กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒนา.
- สมาน อัครภูมิ. (2551). **การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.
- สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง. (2550). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนันทา เลานันทน์. (2556). **การสร้างทีมงาน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : แอนด์เมตสติเกอร์ แอนด์ดีไซน์.
- สุรางค์รัตน์ วศินารมณ. (2552). **ทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสาวภา พรเสนาะ. (2556). **การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. (2562). **นโยบายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี [ออนไลน์]**. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 21 มกราคม 2563. จาก <https://chon.go.th/cpao/home>
- อนิวัช แก้วจำนง. (2552). **การจัดการทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อรพรรณ คำมา. (2559). **การใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุษา แซ่เตียว. (2559). **ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Best, J., & Kahn, J. V. (1993). **Research in Education**. 7th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Drake, L.T. & Roe, W.H. (2006). **The Principal ship**. 3rd ed. New York : Macmillan.
- Katz, K.L. (2007). **Skills of an Effective Administrator**. Harvard Business Review, 33(1), 33-42.
- Locke, E.A. & other. (2008). **The Essence of Leadership : The Four Keys to Leading Successfully**. New York : Lexington Books.